Dosarul nr.3-1801/2022
2-22103136-12-3-18072022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

20.03.2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Maria Meșter,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****împotriva Consiliului municipal Chișinău privind impunerea la acțiune,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul – *****, la 18.07.2021, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, formulând următoarele cerințe:

- să fie impusă autoritatea locală să restabilească reședința și domiciliul familiei reclamantului prin repararea apartamentului și asigurarea lui cu servicii comunale vitale;
- să fie impusă autoritatea locală la despăgubirea prejudiciului moral în sumă de 30000 lei;
- să fie impusă autoritatea locală la despăgurirea prejudiciului moral adus prin lipsirea familiei reclamantului de domiciliu și reședință cu o sumă totală de ***** mii lei;

Prin cererea din 07.03.2023, înregistrată cu nr.intrare 4966, reclamantul și-a concretizat cerințele, formulându-le în felul următor:

- să fie impusă autoritatea locală la restabilirea pardoselei de izolare a proprietății municipale de domiciliu lui *****;
- să fie impusă autoritatea locală la despăgubirea prejudiciului cauzat prin constrângerea dreptului, la domiciliu cu încasarea în beneficiul lui ***** a sumei de***** lei;

În argumentarea acțiunii reclamantul ***** a menționat: este proprietarul unui apartament care a fost domiciliul şi reşedinţa familiei sale. Apartamentul este aservit prin servitute în superficie de către proprietatea municipală din blocul locativ. De către instanţa de judecată este constatat faptul că, până în anul 2012 proprietatea municipală a fost gestionată de către Asociaţia APLP 50/142, iar apoi de către IMGFL nr.11. De un şir de ani apartamentul reclamantului este deteriorat în proporţii mari prin intermediul proprietăţii municipale, iar familia a fost nevoită să detaşeze din el. Orice adresare către Consiliul Municipal Chişinău pentru a constata pe teren starea tehnică a proprietăţii municipale şi a domiciliului este ignorată direct sau indirect. Prin răspunsurile Autorităţii locale familia reclamantului permanent este dusă în eroare la executarea dreptului subiectiv de competenţa: - administrarea fondului public de locuinţe; - asigurarea informaţiei active, corecte şi la timp a cetăţenilor asupra chestiunilor de interes public

şi asupra problemelor de interes personal. Astfel, Autoritatea locală de un şir de ani abuziv violează domiciliul şi reşedinţa familiei reclamantului.

Explică că, la data de 05.04.22 a depus online o petiţie la Consiliul Municipal Chişinău cu privire la proprietatea municipală din apartamentul său prin care s-a cerut: - să fie restabilită reşedinţa şi domiciliul familiei reclamantului prin repararea apartamentului şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; - să fie despăgubit prejudiciul adus prin lipsirea a 3 persoane de domiciliu şi de reşedinţă de la data expedierii răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 de pe poziţiile pct.21 al Hotărârii Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din Republica Moldova, în care se prevede că pentru cazul neprezentării documentelor primare plafonului de cazare în zi este 25 lei de persoană cu o sumă totală de ***** mii lei. Răspuns la petiţie în termenii prevăzut de art.60 din Codul administrativ nu a fost primit.

În legătură cu acest fapt la data 17.05.22 a depus online o cerere prealabilă la Consiliul Municipal Chişinău cu aceleiaşi cerinţe. Remarcă, că potrivit art.9 alin.1 din Legea nr.121 privind administrarea şi dezetatizarea proprietăţii publice Consiliul local are împuterniciri de proprietar al patrimoniul unităţii administrativ-teritorial prin care a fost violat domiciliul şi reşedinţa familiei reclamantului.

Totodată, potrivit art.5 din Legea nr.75 cu privire la locuinţe: „Controlul asupra folosirii și întreţinerii locuinţelor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și asupra corespunderii locuinţelor si serviciilor comunale prestate exigentelor tehnice, se efectuează de autorităţile publice centrale si locale.”

Prin urmare, invocă că petiţiile şi pretenţiile sale ţin de raporturile de drept administrativ privind: - suprimarea şi diminuare drepturilor la domiciliului şi a reşedinţei de pe poziţiile art.29 şi 54 din Constituţiei Republicii Moldova; - restrângerea capacităţii de folosinţă şi de exerciţiu a domiciliului şi a reşedinţei de pe poziţiile 28 şi 54 din Constituţia Republicii Moldova şi a art.31 din Codul civil; - abuzul de drept la asigurarea dreptului de inviolabilitate a domiciliului şi a reşedinţei de pe poziţiile art.5 din Legea nr.75 cu privire la locuinţe.

Mai mult, în cauza civilă cu nr.2-1661/21 (2-21012299-12-2-27012021) din 05 mai 2021 este constatat faptul că întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.11(ÎMGFL) a avut câştig de cauză prin faptul că nu a putut să localizeze mediul social-juridic a familiei sale.

Prin urmare, datorită lipsirii familiei reclamantului de domiciliu şi de reşedinţă de către Autoritatea locală familiei reclamantului i-a fost adus cu rea-credinţă, cel puţin un prejudiciu de circa 30 000 lei.

Totodată, datorită detaşării forţate a familiei reclamantului din locuinţă de către Autoritatea locală familiei reclamantului a fost adus cu rea-credinţă, cel puţin un prejudiciu de circa ***** mii lei de la data expedierii răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 şi de pe poziţiile pct.21 al Hotărârii Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din Republica Moldova, în care se prevede că pentru cazul neprezentării documentelor primare plafonului de cazare în zi este 25 lei de persoană.

Menționează că pretenţiile morale sunt motivate de pe poziţiile alin.2 al art.24 din Codul administrativ, art.art.53 din Constituţia Republicii Moldova, art.2006 alin.1 şi 2 din Cod civil şi de

faptul că Autoritatea locală în procedura prealabilă: nu a soluţionat în termen legal cererea de restrângere a drepturilor fundamentale ale Reclamantul; nu a separat examinarea pretenţiilor principale de cele accesorii potrivit art.167 alin.4 din Codul administrativ; nu şi-a îndeplinit

obligaţiile procesuale cu bună-credinţă.

Prin urmare, sunt evidente acţiunile de suprimare şi diminuare a drepturilor la inviolabilitate a domiciliului şi a reşedinţei de către Autoritatea locală. Totodată, este evident şi acţiunile de restrângere a capacităţii de folosinţă şi de exerciţiu a domiciliului şi a reşedinţei de către Autoritatea locală. Mai mult, este evident şi abuzul de drept a Autorităţii locale la asigurarea drepturilor de domiciliu, locuinţă şi reşedinţă.

În drept invocă prevederile Codului administrativ, art.20: Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revindecat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Constituţia Republicii Moldova: art.28. Viaţa intimă, familială şi privată Statul respectă şi ocroteşte viaţa intimă, familială şi privată. Constituţia Republicii Moldova: art.29: Inviolabilitatea domiciliului: 1) Domiciliul [2] şi reşedinţa sunt inviolabile. Nimeni nu poate pătrunde sau rămâne în domiciliul sau în reşedinţa unei persoane fără consimţământul acesteia. 2) De la prevederile alineatului (1) se poate deroga prin lege în următoarele situaţii: a) pentru executarea unui mandat de arestare sau a unei hotărâri judecătoreşti; b) pentru înlăturarea unei primejdii care ameninţă viaţa, integritatea fizică sau bunurile unei persoane; c) pentru prevenirea răspândirii unei epidemii. Constituţia Republicii Moldova: art.54: Restrîngerea exerciţiului unor drepturi sau al unor libertăţi: (1) In Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului şi cetăţeanului. (2) Exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restringeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sini necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei. Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrîngerea trebuie să fie proporţională cu situaţia care a determinat-o şi nu poate atinge existenţa dreptului sau a libertăţii. Cod civil: art.31: Inadmisibilitatea lipsirii şi limitării capacităţii de folosinţă şi de exerciţiu: (1)Capacitatea civilă este recunoscută în măsură esală tuturor persoanelor, indiferent de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere, origine socială, grad de cultură sau de alte criterii similare. (2) Persoana fizică nu poate fi lipsită de capacitate de folosinţă. (3) Nimeni nu poate fi limitat în capacitate de folosinţă şi în capacitate de exerciţiu decît în cazul şi în modul prevăzut de lege. (4) Renunţarea totală sau parţială a unei persoane fizice la capacitatea de folosinţă sau la capacitatea de exerciţiu, alte acte juridice îndreptate spre limitarea persoanei în capacitatea de folosinţă sau de exerciţiu sînt nule. Legea nr.75 cu privire la locuinţe: art.5:Locuinţele şi folosirea lor: (1) Controlul asupra folosirii si întreţinerii locuinţelor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și asupra corespunderii locuinţelor și serviciilor comunale prestate exigentelor tehnice, se efectuează de autoritatile publice centrale și locale. Declaraţia Universală a Drepturilor Omului: art.12: „Nimeni nu va fi obiectul unor imixtiuni arbitrare în viaţa sa particulară, in familia sa, în domiciliul său ori în corespondenţă, nici al unor atingeri ale onoarei sau reputaţiei sale. Orice persoană are dreptul la protecţia legii împotriva unor astfel de imixtiuni sau atingeri”. Pactul internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art.17: „Nimeni nu va fi supus vreunor imixtiuni arbitrare sau ilegale în viaţa particulară, în familia, domiciliul sau corespondenţa sa, nici la atingeri ilegale aduse onoarei şi reputaţiei sale. Orice persoană are dreptul la protecţia legii împotriva unor

asemenea imixtiuni sau atingeri". Convenţie pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale, amendată prin Protocoalele nr.3, 5 și 8 și completată prin Protocolul nr.2, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, art.8:„Orice persoană are dreptul la respectarea vieţii sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenţei sale. Nu este admis amestecul unei autorităţi publice în exercitarea acestui drept decît în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, intr-o societate democratică, este necesară pentru securitatea naţională, siguranţa publică, bunăstarea economică a ţării, apărarea ordinii şi prevenirea faptelor penale, protejarea sănătăţii sau a moralei, ori protejarea drepturilor şi libertăţilor altora ".

În argumentarea cererii de completare a cererii de chemare în judecată, reclamantul faptul formării şi menţinerii în domiciliu a condiţiilor incompatibile pentru locuit este constatat prin raportul expertizei Institutului de Expertiză judiciară şi criminalistică al Ministerului Justiţiei şi de actul individual cu procesele-verbale de examinare a stării sanitare şi meteorologice ai Centrului de Medicină Preventivă al mun.Chişinău. Faptul lipsirii domiciliului de servicii comunale vitale este constatat, cel puţin, prin imagini fotografice de deconectare capitală a conductelor de apă şi de gaz. Faptul existenţei la domiciliu a cutiei poştale private şi a existenţei pe peretele Pârâtului a unei cutii poştale cu numărul apartamentului meu este constatat prin imagine fotografică. Faptul formării circumstanţelor de omitere şi de reţinere a corespondenţei în cutia poştală dublă este constatat prin restituirea corespondenţei nerecepţionate la dosarele judecătoreşti, prin citarea publică şi prin găsirea în cutia poştală dublă a avizărilor corespondenţei nerecepţionate. Astfel, prin abuz de drept administrativ Pârâtul a omis obligaţiile de apărare a dreptului la domiciliu, iar prin abuz de putere administrativă Pârâtul a restrâns exercitarea drepturilor la domiciliu şi la viaţa privată prin omiterea obligaţiilor prevăzute de lege.

Indică că, o consecinţă directă a constrângerii de către Pârât a dreptului la domiciliu este cauzarea prejudiciului material şi moral prin distrugerea de către proprietatea municipală a pardoselii de izolare şi ocuparea domiciliului. Astfel, prejudiciul cauzat de către Pârât prin ocupaţiune poate fi estimată ca o neobţinere a rentei de superficie, stabilită la 01.01.2017 cu suma 3000 lei lunar prin Hotărâre de judecată şi indexată la momentul curent. Prin urmare, despăgubirea prejudiciului cauzat prin ocupaţiune în echivalent bănesc poate constitui suma rentei de superficie lunare de 3000 lei şi indexată la 01.01.2023 cu indicele de consum 174,22%, care la momentul curent va constitui suma 5226,6 lei lunar. Deci, pentru 7 ani prejudiciul de ocupaţiune va constitui suma totală, cel puţin: 5226,6 lei x 12 luni x 7 ani= 439034,4 lei.

O altă consecinţă directă a constrângerii de către Pârât a dreptului la domiciliu este cauzarea prejudiciului material şi moral prin deteriorarea domiciliului de către proprietatea municipală, care a pătruns în domiciliu prin distrugerea pardoselii de izolare. Despăgubirea prejudiciul cauzat prin deteriorarea domiciliului poate fi estimat în echivalent bănesc cu suma indicată în raportul expertizei judiciare şi indexată la momentul curent. Astfel, în raportul expertizei judiciare este indicată suma 39064 lei luna noiembrie a anului 2006. Această suma indexată la 01 ianuarie 2023 cu indicele preţurilor de consum de 339,27% va avea cifra *****lei. Totodată, o consecinţă directă a constrângerii de către Pârât a dreptului la domiciliu este cauzarea prejudiciului material şi moral născut prin detaşarea familiei din domiciliul ocupat şi deteriorat de către proprietatea municipală. Prejudiciul cauzat prin detaşare forţată a familiei din momentul, cel puţin, a eliberării răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 poate fi egalat cu cheltuielile de detaşare a salariaţilor în mun.Chişinău. Potrivit prevederilor pct.21 al Hotărârii Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din Republica Moldova: In cazul în care nu sunt prezentate documentele

ce ar confirma cheltuielile efectuate la închirierea locuinţei, aceste cheltuieli se compensează angajatului la detaşarea în hotarele Republicii Moldova în mărime de 25 lei. Astfel, din momentul 20.05.2015 şi până în prezent sau scurs 2790 de zile, cel puţin, iar prejudiciul cauzat pentru cazarea a 3 persoane va constitui 2790x25x3= ***** lei.

O altă consecinţă directă a constrângerii de către Pârât a dreptului la domiciliu şi la viaţa privată este prejudiciul cauzat prin naşterea dificultăţilor de hrană, de diferite servicii, inclusiv pentru costul transportului pe teritoriul localităţii şi pentru alte cheltuieli în perioada de detaşare a familiei.

Prejudiciul cauzat prin detaşare forţată a familiei din momentul, cel puţin, a eliberării răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 poate fi egalat cu cheltuielile pentru diurna persoanei salariate şi delegate în mun.Chişinău. Potrivit normei diurnei pe zi a Hotărârii Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din Republica Moldova şi office@contabilsef.md pentru cazul persoanelor din categoria 1 în mun.Chişinău plafonul diurnă constituie 130 lei de persoană, iar pentru 3 persoane şi pentru o durată de 2790 zile va constitui, cel puţin: 3 pers. x 130 diurna x 60 zile =1088100 lei.

Menționează că, Pârâtul prin menţinerea până în prezent a cutiei poştale duble a constrâns dreptul familie la viaţa privată şi a cauzat prejudicii materiale şi morale enorme. O consecinţă directă a constrângerii de către Pârât a dreptului la viaţa privată este cauzarea prejudiciului născut prin dificultăţi de apărare a drepturilor în instanţele de judecată şi de executare a hotărârilor de judecată.

Astfel, prejudiciul cauzat de către Pârât prin menţinerea circumstanţelor de omitere şi de reţinere a corespondenţei în cutia poştală dublă poate fi calculat cu suma facturilor pentru executarea silită a executărilor judecătoreşti: 29506,86 lei+1470 lei = ***** lei.

Prin urmare, volumul total a prejudiciului cauzat de către Pârât prin încălcarea drepturilor nepatrimoniale pot constitui suma***** lei, dintre care: - *****lei (restabilirea domiciliul); - 439034,4 lei (menţinerea proprietăţii municipale în locuinţă); - ***** lei (cazarea familiei); - 1088100 lei (diurna familiei); - ***** lei (executarea silită a hotărârilor de judecată).

În ședințele de judecată, reclamantul *****, a susținut cererea de chemare în judecată și cererea de completare a cererii de chemare în judecată și a solicitat admiterea pretențiilor după cum au fost formulate, din motivele de fapt și de drept indicate în scris.

Pârâtul – Consiliul municipal Chișinău, prin referința depusă nr.intrare 23360 din 27.10.22 a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată. În argumentarea poziției sale procesuale, pârâtul a invocat următoarele circumstanțe de fapt și de drept: In conformitate cu art.5 alin.(1) Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare. Potrivit art.166 alin.(1) din Codul de procedură civilă, orcine pretinde un drept împotriva unei alte personae ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată. In cererea de chemare în judecată obligatoriu trebuie să fie invocată esenţa încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăţilor sau intereselor legitime ale reclamantului, pretenţiile lui, precum şi circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi internează pretenţiile, demonstrarea probelor care confirmă circumstanţele. Urmează a se reţine

şi prevederile art.17 din Codul administrativ al RM, care stipulează că „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitatea administrativă”. Art.20 Cod administrativ, statuează că „Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revindecat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”.

Astfel, legislatorul conform normelor invocate mai-sus a reglementat condiţii esenţiale în ce priveşte înaintarea unei acţiuni instanţei de contencios administrativ şi anume să existe lezarea pretinsului drept şi acţiunea înaintată să fie probată.

Potrivit Codului administrativ cât şi Codului civil, în speţă, pentru a invoca pretenţii de contencios administrativ este necesar ca reclamantul să demonstreze încălcarea dreptului moral şi material, în acţiunea supusă judecării o asemenea dovadă lipseşte şi nici nu poate să existe, or, Consiliul municipal Chişinău nu a încălcat în nici un mod dreptul reclamantului ca coproprietar în condominiu.

In cererea de chemare în judecată reclamantul nu invocă nici un argument prin care ar demonstra şi argumenta în ce constă ingerinţa inadmisibilă asupra dreptului de proprietate adus de către Autoritatea administraţiei publice locale. Acest fapt se dovedeşte prin lipsa probelor care ar demonstra afectarea inadmisibilă a dreptului de proprietate, ori reclamantul îşi poate exercita fară nici un inconvenient atributele dreptului său de proprietate, drept care nu este limitat în nici un fel prin activitatea Autorităţilor administraţiei publice locale.

Reieşind din conţinutul cererii de chemare în judecată, rezultă decât o reiterare a reclamantului a modului prin care Autoritatea administraţiei publice locale urmează să-i restabilească reşedinţa şi domiciliul familiei lui prin repararea apartamentului ***** deţinut în proprietate privată de ***** cu asigurarea lui cu servicii comunale vitale.

Răspunsul Direcţiei generale locativ-comunale şi amenajare a Consiliului municipal Chişinău *****din 25.06.2021 anexat la materialele cauzei, reclamantul ***** îl consideră o procedură ca fiind neconformă normelor ce o reglementează, dar din conţinutul cererii de chemare în judecată, solicitările acesteia şi nici actele anexate, nu rezultă încălcarea prin activitatea autorităţii publice vizate, a unui drept prin prisma art.17 al Codului administrativ.

Explică pârâtul că, anterior la 18 decembrie 2017, reclamantul ***** s-a mai adresat cu o cerere similară în instanţa de judecată împotriva Preturii sect.Centru mun.Chişinău intervenient accesoriu APLP nr.50/142, cu privire la constatarea neligitimă a refuzului eliberării actului administrativ cu obligarea Autorităţilor publice locale în eliberarea actului solicitat, constatarea discriminării, reparaţia prejudiciului moral şi material, la care Judecătoria Chişinău(sediul Centru) (dosar nr.3-1812/2017) la data de 14.12.2018 a emis o hotărâre prin care a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată înaintată de către ***** împotriva Preturii sect.Centru mun.Chişinău intervenient accesoriu APLP nr.50/142 privind constatarea nelegitimă a refuzului eliberării actului administrativ cu obligarea autorităţii publice locale în eliberarea actului solicitat, constatarea discriminării, repararea prejudiciului moral şi material.

Temeiul respingerii cererii de chemare în judecată apreciat de către instanţă a fost că încălcarea dreptului de proprietate privată presupune realizarea unei acţiuni sau a unei totalităţi de acţiuni îndreptate spre atentarea asupra oricăruia dintre atributele dreptului de proprietate: posesie, dispoziţie şi folosinţă. încălcarea dreptului de proprietate nu poate fi apreciată ca fiind o prezumţie, aceasta urmând a fi probată în mod corespunzător de către partea care invocă această încălcare. Or, în conformitate cu art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte

trebuie să dovedescă circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Nefiind deacord cu hotărârea respectivă ***** a contestat-o în ordine de apel la Curtea de Apel Chişinău. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 05.06.2019, în proces a fost atrasă Primăria municipiului Chişinău. La 11.09.2019 prin decizia Curţii de Apel Chişinău nr.3a-424/2019, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) nr.3-1812/2017 din 14.12.2018 şi emisă o nouă decizie prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Preturii sect.Centru, mun.Chişinău, intervenienţi accesorii APLP nr.50/142 şi Primăria mun.Chişinău privind constatarea nelegitimă a refuzului eliberării actului administrativ cu obligarea autorităţii publice locale în eliberarea actului solicitat, constatarea discriminării, repararea prejudiciului moral şi material. Decizia Curţii de Apel Chişină nr.3a-424/19 din 11.09.2019 a fost menţinută prin încheierea Curţii Supreme de Justiţie nr.3ra-278/2020 din 04.03.2020 prin care recursul depus de către ***** a fost declarat inadmisibil. Astfel, menţionează că la moment există o hotărâre definitivă şi irevocabilă, unde obiect al acţiunii a fost constatarea nelegitimă a refuzului eliberării actului cu obligarea autorităţii publice locale în eliberarea actului solicitat, repararea prejudiciului moral şi material.

Totodată, normele Codului administrativ implică aplicarea prevederilor Codului administrativ pentru procedurile de contencios administrativ, cu aplicarea suplimentară a prevederilor codului de procedură civilă, prin prisma art.195 Cod administrativ, în cazul instituţiilor nereglementate de Codul administrativ.

In acest sens se atestă că, art.123, alin.(2) Cod de oricedură civilă, implică că, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sânt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi persoane. Aceasta implică că, faptele stabilite conform hotărârii judecătoreşti din litigiul anterior menţionat supra, pe care îl apreciem ca o hotărâre dintre aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri, urmează a fi reţinute corespunzător în soluţia pe cauza dată.Din reiterările prezentei cereri de chemare în judecată rezultă că reclamantul invoca pretenţii similare care au fost supuse deja judecării de către instanţele judecătoreşti. Puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătoreşti semnifică faptul că o acţiune nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată, iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul şi nu trebuie să fie contrazisă de o alta hotărâre. Efectul de „lucru judecat” al unei hotărâri judecătoreşti are doua accepţiuni: semnifică autoritatea de lucru judecat, care face imposibilă judecarea unui nou litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri. Puterea de lucru judecat, care presupune că hotărârea beneficiază de o prezumţie absolută, că exprimă adevărul şi că nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre (obligativitatea). Existenţa unei hotărâri judecătoreşti poate fi invocată în cadrul unui alt proces judiciar, cu autoritate de lucru judecat, atunci când se invocă exclusivitatea hotărârii judecătoreşti (art.265 lit.b) din Codul de procedură civilă), sau cu putere de lucru judecat, când se invocă obligativitatea sa (art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă), fară ca în cel de-al doilea proces să fie aceleaşi părţi, să se discute acelaşi obiect, pe aceleaşi temeiuri. Consideră că, odată ce a fost invocată obligativitatea unei hotărâri judecătoreşti irevocabile privind soluţionarea unui litigiu nu este necesară existenţa triplei identităţi de părţi, temei şi obiect, ci este necesară doar probarea identităţii între problema soluţionată irevocabil şi problema dedusă judecăţii, instanţa de judecată fiind ţinută să pronunţe aceeaşi soluţie deoarece, în caz contrar s-ar ajunge la situaţia încălcării componentei.

Respectiv, consideră că decizia Curţii de Apel Chişinău nr.3a-424/19 din 11.09.2019 urmează a fi reţinută conform art.123 CPC în coraborare cu art.195 Cod administrativ, cu putere de lucru judecat, adică obligatorie şi instanţa fiind ţinută să pronunţe aceeaşi soluţie, odată ce se atestă identitatea între problema soluţionată irevocabil şi problema dedusă judecăţii. Or, obiectul litigiului anterior a fost constatarea stării tehnice al apartamentului ***** cu obligarea autorităţii publice locale eliberării a unui act de constatare la faţa locului în vederea estimării stării tehnice a *****.

In acesta ordine de idei, consideră că, acţiunea formulată de către ***** cu privire la restabilirea reşedinţei cu repararea prejudiciului material urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(2) lit.a) Cod administrativ al R.M..

Totodată, mai menţionează că, la 07.10.2021 ***** se adresează în instanţa de judecată repetat practic cu aceiaşi solicitare anularea în tot a actului administrativ eliberat de către Direcţia generală locativ-comunală şi amenajare a Consiliului municipal Chişinău nr.B-930/2021 din 25.06.2021 şi B-930/21 din 08.09.2021 cu obligarea la emiterea unui act administrativ individual privind examinarea la faţa locului a stării tehnice şi a condiţiilor de trai în *****. Cerinţă sa în realizare fiind: a) obligarea la repararea proprietăţii municipale din ap. 16 din str. Academiei, 4, mun. Chişinău; b) obligarea la repararea daunelor aduse proprietarului imobilului aservit din ap. 16 din str. Academiei, 16, mun. Chişinău, inclusiv şi plata unei redevenţe; c) obligarea la alimentare cu servicii comunale vitale a *****.

La moment, acţiunea în contencios administrativ a lui ***** cu nr. de înregistrare 2-21149338-12-3-07102021 (3-2743/2021) se află pe rol la Judecătoria Chişinău (sediul Râşcani) judecător Viorica Dodon, şedinţa de judecată urmează a fi stabilită. Prin prisma art.206 alin.(l) lit.a), b) şi c) Cod administrativ, constată că, acţiunea în speţa respectivă este o (acţiune în contestare) anularea a unui act administrativ individual, obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare) şi impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare).

La 23 martie 2022 actualul reclamant ***** se mai adresează în instanţa de contencios administrativ cu o altă acţiune de data aceasta cerinţele sale către instanţă fiind: - stabilirea faptului încălcării drepturilor de vecinătate, de coproprietar în condominiu şi de superficie de către Autoritatea locală; - interzicerea încălcării în continuare a drepturilor încălcate; - restabilirea situaţiei anterioare încălcării drepturilor de vecinătate, de coproprietar în condominiu şi de superficie de către Autoritatea locală; - repararea prejudiciului material cauzat prin detaşarea familiei (trei persoane) din apartament cu 25 de lei de persoană în zi şi de la ratarea rentei de superficie lunare de 3000 lei.

Acţiunea în cauză a fost pusă pe rol la Judecătoria Chişinău (sediul Râşcani) judecător Grigorii Cazacu dosar nr.2-22039685-12-3-23032022-1 (3-755/2022) la 04 aprilie 2022. La moment, există deja o hotărâre a instanţei de judecată pronunţată la 24 octombrie 2022 prin care s-a hotărât: cererea de chemare în judecată depusă de către ***** împotriva Consiliului municipal Chişinău privind constatarea faptului descriminării prin abuz de drept şi abuz de putere, interzicerea încălcării în continuare a drepturilor şi restabilirea situaţiei anterioare încălcării, repararea prejudiciului material, se respinge ca fiind neîntemeiată. Conform art.207 alin.(2) Cod administrativ, acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special şi când: lit.c) la aceiaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi cu aceleaşi obiect şi pe acelaşi temeiuri de drept.

Constată că, obiectul litigiului din speţele anterioare şi din speţa dedusă judecării este acelaşi proprietatea privată a lui *****, apartamentul ***** cu nr. cadastral *****, la care se

cere de la Autoritatea publică locală reparaţia capital a acestuia şi încasarea prejudiciilor materiale şi morale prin stabilirea faptului încălcării dreptului de proprietate. Sub acest aspect, consideră că acţiunea respectivă se încadrează prevederilor art.207 alin.(2) lit.c) şi urmează a fi declarată inadmisibilă de către instanţă şi în temeiul acestei norme legale.

Referitor dacă reclamantului i s-a adus încălcarea unui drept stabilit de lege prin activitatea administrativ în temeiul art.17 Cod administrativ al R.M. Din conţinutul dispoziţiei citate rezultă în mod incontestabil, că reclamantul unei acţiuni în contenciosul administrativ poate fi doar persoana care pretinde încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcare cauzată de o autoritate publică, şi care rezultă din activitatea administrativă a acestei autorităţi. In cererea de chemare în judecată reclamantul ***** face referire la faptul că bunul imobil (apartamentul *****) la care se solicită să fie impusă Autoritatea administraţiei publice locale la restabilirea reşedinţei şi domiciliul familiei reclamantului ***** prin repararea apartamentului respectiv este proprietate municipală, însă contrar celor declarate s-a stabilit că acest apartament îi aparţine cu drept de proprietate reclamantului. Consideră că, reclamantul fiind proprietarul *****, neîndreptăţit invocă pretinsul interes în apărarea drepturilor sale faţă de Consiliul municipal Chişinău cu obligarea de a fi impus la reparaţia locuinţei sale deţinută în proprietate privată.

Or, conform datelor din Registrul bunurilor imobile reiese că, apartamentul menţionat cu nr. cadastral ***** este înregistrat în proprietate privată după reclamantul *****.

Totodată, conform Anexei nr.3 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare aserviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectări la sisteme de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, locatarii efectuiază din cont propriu lucrări de întreţinere şi reparaţie a apartamentelor, neincluse în plata pentru deservirea tehnică şi reparaţia blocului locativ.

Concomitent, potrivit art.20 al Legii nr.1324-XII din 10.03.1993, privatizării fondului de locuinţe, întreţinerea şi reparaţia locuinţelor privatizate din imobilele privatizate parţial se efectuiază din mijloacele proprietarilor acestora, respectându- se cu stricteţe regulile de exploatare a locuinţelor, de întreţinere a imobilelor şi a terenurilor de pe lângă ele, regulile şi normele de exploatare a sistemelor inginereşti interioare.

Astfel, argumentele reclamantului ***** la acţiunea de obligarea Consiliului municipal Chişinău la reparaţia locuinţei sale în apararea unui drept al său, nu pot fi reţinute, or, Autoritatea administraţiei publice locale nu i-a încălcat nici un drept reclamantului prevăzut la art.17 Cod administrativ al R.M.

In această ordine de idei consideră că acţiunea formulată de către ***** cu privire la impunerea Consiliului municipal Chişinău la restabilirea reşedinţei şi domiciliul familiei ***** prin repararea apartamentului *****, urmează a fi declarată inadmisibilă şi în temeiul art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ al R.M.: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

In cazul când instanta de judecată va aprecia acţiunea inaintată de către ***** ca admisibilă solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată şi nefondată din următoarele considerente:

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin

care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art.189 alin.(1) şi (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Rezoluţia (77) 31 cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, prevede că actul administrativ reprezintă manifestarea juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.»

In speţă, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată reclamantul *****, solicită instanţei impunerea Consiliului municipal Chişinău la restabilirea reşedinţei şi domiciliului familiei ***** prin repararea capitală a apartamentului ***** deţinut în proprietate privată de către reclamantul ***** şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; impunerea Consiliului municipal Chişinău la despăgubirea prejudiciului moral la 3 persoane adus în procesele civile în sumă de 30000 lei; impunerea Consiliului municipal Chişinău la despăgubirea prejudiciului moral adus prin lipsirea familiei ***** de domiciliu şi reşedinţă cu o sumă totală de ***** mii lei.

Conform Codului administrativ al R.M. nr.116 din 19 iulie 2018 intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, obiect al acţiunii în contenciosul administrativ poate fi actul administrativ emis de către o autoritate publică, sau nesoluţionarea în termen a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

In speţă, având în vedere că lipseşte actul administrativ individual defavorabil, califică că acţiunea a fost înaintată de reclamantul ***** în temeiul art.189 alin.(2) Cod administrativ ”o acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere”.

Reieşind din conţinutul cererii de chemare în judecată şi din materialele anexate reiese că reclamantul a expediat la 05 aprilie 2022 prin intermediul poştei electronice în adresa Primăriei municipiul Chişinău o petiţie cu solicitarea 1) să-i fie restabilită reşedinţa şi domiciliul familiei ***** prin repararea apartamentului şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; 2) să fie despăgubit cu prejudiciul adus prin lipsirea a 3 persoane de domiciliu şi de reşedinţă de la data expedierii răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 de pe poziţiile pct.21 al hotărârii Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din R.M., în care se prevede că pentru cazul neprezentării documentelor primare

plafonului de cazare în zi este de 25 lei de persoană cu o sumă totală de ***** mii lei. Susţine reclamantul ***** că răspuns la petiţie în termenii prevăzuţi la art.60 din Codul administrativ nu a fost primit, în legătură cu acest fapt la 17 mai 2022 ultimul a depus online o cerere prealabilă tot cu aceleaşi cerinţe.

Cu referire la pretenţia privind nesoluţionarea de către Autoritatea administraţiei publice locale în termen a petţiei reclamantului ***** din 05 aprilie 2022, menţionează următoarele: potrivit prevederilor art.55 alin.(2) din Legea privind administraţia publica locală nr.436 din 28.12.2006, administrarea publică a municipiului Chişinău se realizeaza de către Consiliul Municipal, consiliile sectoriale, orăşăneşti şi săteşti (comunale), ca autoritati deliberative, şi de către Primarul General al municipiului Chişinău, primarii sectoarelor, satelor (comunelor) şi oraşelor, ca autorităti executive.

In speţă, subdiviziunea competentă a Consiliului municipal Chiinau către care urma să fie readresată petiţia reclamantului este Direcţia general locative comunală şi amenajare a Consiliului municipal Chişinău ca getionara fondului locativ municipal.

Potrivit art.75 Cod administrativ Conţinutul petiţiei în alin.(1) lit.e) este prevăzut ca necesară: „semnătura petiţionarului ori a reprezentantului său legal împuternicit, iar în cazul petiţiei transmise în formă electronica este necesară semnătura electronica".

In speţă de către reclamant a fost ignorată prevederea legală sus menţionată, având în vedere că petiţia adresată Autorităţilor administraţiei publice locale în formă electronica nu a fost semnată corespunzător, astfel petiţia reclamantul a fost sancţionată pentru lipsa elementelor petiţiei în temeiul art.76 alin.(2) Cod administrativ ce prevede că: dacă petiţia nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.72 alin.(3) sau art.75 alin.(1) lit.c)-e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor şi i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. In cazul în care petiţionarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiţia nu se examinează. Consideră că reclamantul nu a înlăturat neajunsul din considerentul că şi următoarea adresare a sa, sub formă de cerere prealabilă a fost expediată în acelaşi mod, astfel, absolut legal Autoritatea administraţiei publice locale a avut temei de drept de a nu examina petiţiile respective.

Totodată, este de reţinut şi prevederile art.80 Cod administrativ şi anume alin.(3) unde este prevăzut că: "dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiţie de acelaşi petiţionar, cu acelaşi obiect, aceasta nu se examinează şi se conexează la dosarul intial."

In acestă ordine de idei având în vedere norma legală precitată supra, menţionează că după cum se constată reclamantul ***** anterior s-a mai adresat către Autorităţile administraţiei publice locale cu o petiţie similară înregistrată în cadrul Direcţiei generale locative-comunale şi amenajare cu nr.B-4122/21 la 16.06.2021. Prin răspunsul Direcţiei generale locative-comunale şi amenajare *****din 25.06.2021 a fost informat despre rezultatul examinării petţiei sale, respectiv considerăm că petiţia adresată în mod repetat de către ***** prin poşta electronica la data de 05.04.2022, are acelaşi obiect şi conţinut cum ar fi reparaţia apartamentului *****, în aşa mod considerăm absolut legal şi întemeiat că petiţia nu urma a fi examinată, luând în calcul prevederile art.80 alin. (3) din Codul administrativ.

Consideră că, Autoritatea publică locală a prezentat informaţia la cele solicitate de către ***** prin cererea nr.B-4122/21 din 16.06.2021 a fost pusă la dispoziţia acestuia în termen prin răspunsul Direcţiei generale locativ- comunale şi amenajare a Consiliului municipal Chişinău nr. B-930/2021 din 25.06.2021, iar petiţionarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să-i fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorinţa personală, stabilirea răspunsului fiind atribuit exclusiv autorităţii publice competente.

În acest context, Consiliul municipal Chişinău consideră că în cazul în care instanţa de

judecată va aprecia acţiunea ca admisibilă, atunci cererea de chemare in judecată depusă de către ***** urmează a fi respinsă ca neîntemeiată şi nefondată.

Cu referirea la cerinţa reclamantului la repararea de către Consiliul municipal Chişinău a prejudiciilor morale şi materiale aduse reclamantului consideră că cerințele sunt neîntemeiate. Or, pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciu cauzat printr-un act administrativ sau ne soluţionarea în termenul legal a unei cereri sunt necesare condiţiile generale ale răspunderii delictuale, şi anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal şi vinovăţia, lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii, astfel nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Conform art.2036 alin.(1) din Cod Civil al R.M prevede că, ”în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la repararea prejudiciului prin plata la despăgubiri ”. Art.2037 alin.(1) din Cod Civil al R.M. prevede că: ”Mărimea despăgubirilor pentru prejudiciul moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii şi de măsură în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate ”Criteriul echităţii presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raţionale şi echitabile, adică trebuie stabilite în aşa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă şi nicidecum exagerată a prejudiciului cauzat”.

Reieşind din faptul că, reclamantul nu a prezentat careva probe confirmative în vederea suportării de către acesta a unor suferinţe psihice determinate de acţiunile Consiliului municipal Chişinău, nu a indicat care drepturi personale nepatrimoniale i-au fost lezate, instanţa de fond urmează să respingă pretenţia reclamantului ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral.

In speţă, argumentele reclamantului nu se referă şi nu confirmă existenţa suferinţelor de ordin moral, atât de grave încât pentru repararea acestora să fie necesară acordarea de compensaţii băneşti. Astfel, la caz instanţa urmează să ia în calcul cele menţionate şi să dea o apreciere corectă că la caz nu se atestă existenţa unor prejudicii morale evidente, compensarea cărora ar putea fi realizată doar prin încasarea unor sume băneşti. Consideră că nu există legătură cauzală între acţiunile Consiliului municipal Chişinău şi pretinsele prejudicii solicitate de reclamantul *****, cât şi la materialele cauzei, nu se atestă careva probe pertinente şi concludente, care ar demonstra că Consiliul municipal Chişinău în urma acţiunilor sale, a adus careva prejudicii morale lui *****, astfel în partea încasării prejudiciulor morale şi materiale solicită ca pretenţia să fie respinsă ca neîntemeiată.

În ședințele de judecată, reprezentantul pârâtului nu s-a prezentat, deși a fost citat, ce se confirmă prin avizul postal de recepție DS8004587299AS, în legătură cu ce, s-a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului pârâtului.

Aprecierea instanței:

Examinând acțiunea reclamantului *****, ascultând în ședința de judecată explicațiile reclamantului și studiind argumenetele autorității publice pârâte expuse în referința prezentată în coraport cu probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ depusă de ***** este neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 al Codului administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit prevederilor art.208 alin.(1) al Codului administrativ, în cazurile prevăzute de Lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prelabilă.

Conform art.208 alin.(3) - (5) din Codul administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual. O acţiune în realizare se admite numai dacă reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere prin care a solicitat realizarea, tolerarea sau omiterea unei acţiuni. O acţiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare.

În conformitate cu art.209 al Codului administrativ, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Pentru acţiunea în realizare, acţiunea în constatare şi acţiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acţiunii în contencios administrativ.

În concordanță cu art.163 al Codului administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă: a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei; b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutăţeşte situaţia unei persoane faţă de situaţia din decizia iniţială; c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

În sensul enunțat se constată că, reclamantul *****, a depus online în adresa pârâtului o cerere(f.d.18), prin care a solicitat să-i fie restabilită reşedinţa şi domiciliul familiei ***** prin repararea apartamentului şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; să fie despăgubit cu prejudiciul adus prin lipsirea a 3 persoane de domiciliu şi de reşedinţă de la data expedierii răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 de pe poziţiile pct.21 al hotărârii Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din R.M., în care se prevede că pentru cazul neprezentării documentelor primare plafonului de

cazare în zi este de 25 lei de persoană cu o sumă totală de ***** mii lei.

Reclamantul nu a primit nici un răspuns la cererea depusă, în legătură cu ce la 17 mai 2022 ultimul a depus online o cerere prealabilă tot cu aceleaşi cerinţe, la care la fel nu a primit nici un răspuns.

Argumentele autorității publice pârâte invocate în susținerea cererii de inadmisibilitate a acțiunii în baza temeiurilor prevăzute de art.207 alin.(2) lit.lit.a), c) Cod administrativ, cu referire la faptul că există deja o hotărâre judecătorească între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri, nu pot fi reținute de către instanța de judecată, deoarece reclamantul a depus în adresa pârâtului o noua petiție în sensul art.9 Cod administrativ, care nu a fost examinată de pârât și reclamantului nu i s-a comunicat rezultatul examinării acestei petiții.

În conformitate cu prevederile art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art.39 alin. (2) al Codului administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art.189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Astfel, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată, constată că reclamantul ***** și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motiv de tardivitate/de nerespectare a procedurii prealabile, sau alte temeiuri, nu există.

În astfel de circumstanțe, fiind respectată procedura și termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată va examina fondul cauzei.

Obiect al contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie nesoluționarea în termen legal a cererii reclamantului 05.04.2022 și, cerințele pe care pârâtul nu le-a soluționat: - impunerea la restabilirea pardoselei de izolare a proprietății municipale de domiciliu lui *****; - impunerea despăgubirii prejudiciului cauzat.

Controlul judecătoresc al legalității actelor/acțiunilor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor şi exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În corespundere cu art.53 din Codul administrativ, competența reprezintă totalitatea

atribuțiilor acordate autorităților publice sau persoanelor din cadrul acestora prin lege sau alte acte normative. Competența se stabilește la momentul inițierii procedurii administrative.

Concomitent, instanța consideră relevante prevederile art.3 alin.(2) din Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, conform cărora autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară şi financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-şi, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Reieșind din conținutul art.14 al Legii privind administrația publică locală, Consiliul local are drept de inițiativă şi decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice. Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar; b) administrează bunurile domeniului public şi ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); c) decide darea în administrare, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum şi a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; d) decide vânzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii; e) decide atribuirea şi propune schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii; f) decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere şi modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum şi a întregii infrastructuri economice, sociale şi de agrement de interes local; g) decide efectuarea auditului intern; h) decide înființarea instituțiilor publice de interes local, organizează serviciile publice de gospodărie comunală, determină suportul financiar în cazul cheltuielilor bugetare; i) decide, în condițiile legii, înființarea întreprinderilor municipale şi societăților comerciale sau participarea la capitalul statutar al societăților comerciale; j) decide, în condițiile legii, asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, inclusiv din străinătate, pentru realizarea unor lucrări şi servicii de interes public, pentru promovarea şi protejarea intereselor autorităților administrației publice locale, precum şi colaborarea cu agenți economici şi asociații obștești din țară şi din străinătate în scopul realizării unor acțiuni sau lucrări de interes comun; k) decide stabilirea de legături de colaborare, cooperare, inclusiv transfrontalieră, şi de înfrățire cu localități din străinătate; l) aprobă, la propunerea primarului, organigrama şi statele primăriei, ale structurilor şi serviciilor publice din subordine, precum şi schema de salarizare a personalului acestora; m) aprobă statutul satului (comunei), orașului (municipiului) şi regulamentul consiliului pe baza statutului-cadru şi a regulamentului-cadru, aprobate de Parlament; aprobă alte regulamente şi reguli prevăzute de lege; n) aprobă bugetul local, modul de utilizare a fondului de rezervă, precum şi a fondurilor speciale, aprobă împrumuturile şi contul de încheiere a exercițiului bugetar; operează modificări în bugetul local; o) aprobă, în condițiile legii, planurile urbanistice ale localităților din componenta unității administrativ-teritoriale respective, precum şi planurile de amenajare a teritoriului; p) aprobă studii, prognoze şi programe de dezvoltare social-economică şi de altă natură; q) aprobă, în condițiile legii, norme specifice şi tarife pentru instituțiile publice şi serviciile publice de interes local din subordine , cu excepția tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică; r) aprobă limitele admisibile de utilizare a resurselor naturale de

interes local; s) aprobă simbolica unității administrativ-teritoriale, atribuie sau schimbă denumirile de străzi, piețe, parcuri şi de alte locuri publice în aer liber, stabilește data celebrării hramului localității respective, conferă cetățenilor Republicii Moldova şi celor străini cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al satului (comunei), orașului (municipiului), în condițiile legii; t) alege, la propunerea primarului, viceprimarul (viceprimarii) în condițiile prezentei legi; u) numește, pe bază de concurs desfășurat în condițiile legii, secretarul consiliului, eliberează din funcție, în condițiile legii, viceprimarul şi secretarul consiliului, alte persoane numite de consiliu; v) contribuie la organizarea de activități culturale, artistice, sportive şi de agrement de interes local; înființează şi organizează târguri, piețe, parcuri şi locuri de distracție şi agrement, baze sportive şi asigură buna funcționare a acestora; w) desemnează reprezentantul său în instanțele de judecată, în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate şi în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice; formează, din rândul membrilor săi, în funcție de specificul şi necesitățile locale, comisii consultative de specialitate pentru diferite domenii de activitate, modifică componența acestora; x) contribuie, în condițiile legii, la asigurarea ordinii publice, adoptă decizii privind activitatea poliției municipale, a pompierilor şi formațiunilor de protecție civilă de interes local, propune măsuri de îmbunătățire a activității acestora; y) contribuie la realizarea măsurilor de protecție şi asistență socială, asigură protecția drepturilor copilului; decide punerea la evidentă a persoanelor socialmente vulnerabile care au nevoie de îmbunătățirea condițiilor locative; înființează şi asigură funcționarea unor instituții de binefacere de interes local; z) examinează informațiile consilierilor, ia decizii pe marginea lor; audiază dările de seamă şi informațiile primarului, ale conducătorilor de subdiviziuni, întreprinderi municipale şi instituții publice din subordine; ridică mandatul consilierilor în condițiile legii; inițiază, după caz, şi decide desfășurarea referendumului local. Consiliul local realizează şi alte competențe stabilite prin lege, prin statutul satului (comunei), orașului (municipiului) ori prin regulamentul consiliului. Consiliul local nu poate adopta decizii care implică anumite cheltuieli fără indicarea sursei de acoperire a costului realizării deciziilor respective.

În conformitate cu art.93 alin.(1) Cod administrativ, fiecare parte probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Din conţinutul dispoziţiei citate rezultă în mod incontestabil, că reclamantul unei acţiuni în contencios administrativ poate fi doar persoana care pretinde încălcarea unui drept legitim sau unei libertăți stabilite prin lege, vătămare sau încălcare cauzată de o autoritate publică, şi care rezultă din activitatea administrativă a acestei autorităţi. In cererea de chemare în judecată reclamantul ***** face referire la faptul că bunul imobil (apartamentul *****) la care se solicită să fie impusă Autoritatea administraţiei publice locale la restabilirea reşedinţei şi domiciliul familiei reclamantului ***** prin repararea apartamentului respectiv este proprietate municipală, însă contrar celor declarate s-a stabilit că acest apartament îi aparţine cu drept de proprietate reclamantului.

Respectiv, reclamantul fiind proprietarul *****, neîndreptăţit invocă pretinsul interes în apărarea drepturilor sale faţă de Consiliul municipal Chişinău cu obligarea de a fi impus la reparaţia locuinţei sale deţinută în proprietate privată.

Or, conform datelor din Registrul bunurilor imobile reiese că, apartamentul menţionat cu nr.cadastral ***** este înregistrat în proprietate privată după reclamantul *****.

Totodată, conform Anexei nr.3 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare aserviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectări la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, locatarii

efectuiază din cont propriu lucrări de întreţinere şi reparaţie a apartamentelor, neincluse în plata pentru deservirea tehnică şi reparaţia blocului locativ.

Concomitent, potrivit art.20 al Legii nr.1324-XII din 10.03.1993, privatizării fondului de locuinţe, întreţinerea şi reparaţia locuinţelor privatizate din imobilele privatizate parţial se efectuiază din mijloacele proprietarilor acestora, respectându-se cu stricteţe regulile de exploatare a locuinţelor, de întreţinere a imobilelor şi a terenurilor de pe lângă ele, regulile şi normele de exploatare a sistemelor inginereşti interioare.

Astfel, argumentele reclamantului ***** privind obligarea Consiliului municipal Chişinău la reparaţia locuinţei sale în apararea unui drept al său, sunt neîntemeiate, deoarece legiuitorul nu impune o astfel de obligație în sarcina autorității publice locale.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art.189 alin.(1) şi (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Rezoluţia (77) 31 cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, prevede că actul administrativ reprezintă manifestarea juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.

In speţă, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată reclamantul *****, solicită instanţei impunerea Consiliului municipal Chişinău la restabilirea reşedinţei şi domiciliului familiei ***** prin repararea capitală a apartamentului ***** deţinut în proprietate privată de către reclamantul ***** şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; impunerea Consiliului municipal Chişinău la despăgubirea prejudiciului moral la 3 persoane adus în procesele civile în sumă de 30000 lei; impunerea Consiliului municipal Chişinău la despăgubirea prejudiciului moral adus prin lipsirea familiei ***** de domiciliu şi reşedinţă cu o sumă totală de ***** mii lei.

Conform Codului administrativ al R.M. nr.116 din 19 iulie 2018, în vigoare din 01 aprilie 2019, obiect al acţiunii în contenciosul administrativ poate fi actul administrativ emis de către o

autoritate publică, sau nesoluţionarea în termen a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Respectiv, instanța de judecată constatată că întradevăr pârâtul nu a soluționat petiția reclamantului din 05.04.2022, prin care reclamantul a solicitat: 1) să-i fie restabilită reşedinţa şi domiciliul familiei ***** prin repararea apartamentului şi asigurarea lui cu servicii comunale vitale; 2) să fie despăgubit cu prejudiciul adus prin lipsirea a 3 persoane de domiciliu şi de reşedinţă de la data expedierii răspunsului la petiţia cu ***** din 07.05.2015 de pe poziţiile pct.21 al hotărârii Guvernului nr.10 din 05 ianuarie 2012 al Regulamentului cu privire la delegarea salariaţilor entităţilor din R.M., în care se prevede că pentru cazul neprezentării documentelor primare plafonului de cazare în zi este de 25 lei de persoană cu o sumă totală de ***** mii lei. Însă, instanța de judecată, examinând în locul autorității respectiva petiție, se află în imposibilitate de a o admite, deoarece pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate.

Prin urmare, instanța de judecată concluzionează că, aspectele de ilegalitate formală a activității administrative a autorității publice pârâte realizate prin inacțiuni(nesoluționarea petiției din 05.04.2022), nu sunt de natură să prevaleze asupra aspectelor materiale ale cazului dedus judecății. Or, solicitările reclamantului ***** din petiția înaintată sunt neîntemeiate, ceea ce constituie temei de respingere a acțiunii.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanţele faptice stabilite, precum și criticele aduse către reclamant referitor la acțiunile/inacțiunile autorității publice pârâte, instanța de judecată conchide asupra netemeiniciei pretențiilor din acțiunea înaintată așa cum, alegațiile invocate în acțiunea înaintată de către reclamant nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei și au fost combătute prin probele și argumentele prezentate de autoritatea pârâtă.

În privința cerinței reclamantului de reparare a prejudiciului, s-a emis un act judecătoresc separat – încheiere de inadmisibilitate din 20.03.2024.

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****împotriva Consiliului municipal Chișinău privind impunerea restabilirii reședinței și domiciliului familiei reclamantului prin repararea apartamentului și asigurarea lui cu servicii comunale vitale, impunerea restabilirii pardoselei de izolare a proprietății municipale de domiciliul lui *****, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia